

РЕШЕНИЕ

№ 1360

гр. София, 07.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Виктория Мингова Въззивно гражданско дело
№ 20231100503955 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С Решение № 1181 от 26.01.2023 г., постановено по гр. д. № 37990 по описа за 2022 г. на СРС, 39 състав, е отхвърлен предявеният от Д. П. Т., ЕГН ***** с адрес: гр. София, ж.к. „*****“ срещу „Софийска вода“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „***** III“ № ***** Бизнес Център „Интерпред *****“, ет. 2 и 3, иск с правна квалификация чл. 439 ГПК за признаване за установено, че Д. П. Т. не дължи на „Софийска вода“ АД сумата от 3212, 80 лв., представляваща главница за неплатена потребена вода за периода от 26.01.2008 г. до 23.07.2016 г., ведно със законна лихва върху главницата от 17.08.2016 г. до окончателното плащане, сумата от 2220, 29 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 26.02.2008 г. до 23.07.2016 г. и сумата от 528, 82 лв., представляваща съдебни разноски, за които суми е издаден изпълнителен лист от 06.12.2016 г. по ч. гр. д. № 46445/2016 г. по описа на СРС, 141 състав, поради погасяването им по давност.

Срещу решението в законоустановения срок е постъпила въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство – Д. П. Т., ЕГН ***** . Въззивникът поддържа, че решението е неправилно и незаконосъобразно. Счита, че неправилно съдът е приел, че с влизане в сила на заповедта за изпълнение, се получава ефект, аналогичен на силата на пресъдено нещо. Излага, че изпълнителният лист срещу Д. П. Т. е издаден на основание чл. 416 ГПК, т. е. въз основа на заповед за изпълнение на парично

задължение, поради което актът на съда се ползва с изпълнителна сила, но не и със сила на пресъдено нещо, като правните последици на акта не се приравняват на съдебно решение, постановено в исков процес. Поддържа, че давността не е била прекъсната с депозирането на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. Излага, че с молбата за образуване на изпълнителното дело не е прекъсната давността, доколкото молбата на вискателя е бланкетна, както и че не му е връчена ПДИ. Сочи, че никое от изпълнителни действия не е било годно да прекъсне давността. Неправилно съдът приел и че молби от 04.01.2019 г. и 18.09.2019 г. са годни изпълнителни действия и със същите е прекъсната давността. Счита, че давността не е била прекъсната от никое действие, доколкото липсва заплащане на прости такси от страна на вискателя. Поддържа, че съдът следва да вземе предвид и изтеклия давностен срок след предявяването на иска. Моли за отмяна на решението и уважаване на предявения иск. Претендира разноски.

Въззиваемият – „Софийска вода“ АД, ЕИК: *****, не е подал отговор на въззивната жалба.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259 ГПК, от легитимирано лице - страна в процеса, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Решението е валидно и допустимо, постановено в рамките на правораздавателната власт на съдилищата по граждански дела и в съответствие с основаниято и петитума на искането за съдебна защита.

Съгласно цитираната разпоредба на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася по правилността на фактическите и правни констатации само въз основа на въведените във въззивната жалба оплаквания, съответно проверява законосъобразността само на посочените процесуални действия и обосноваността само на посочените фактически констатации на първоинстанционния съд, а относно правилността на първоинстанционното решение, е обвързан от посочените в жалбата пороци. Настоящата съдебна инстанция напълно споделя фактическите и правни изводи на първоинстанционния съд, поради което по силата на чл. 272 ГПК препраща към мотивите на СРС, а по конкретно наведените във въззивната жалба доводи, които очертават и предметния обхват на въззивната проверка, намира следното:

Настоящият съдебен състав счита, че при осъществяването на принудително изпълнение въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение, изпълняемото право е облечено в изпълнителна сила, която възниква в момента на изтичане на срока за възражение по чл. 414, ал. 2 ГПК. С

влизането в сила на заповедта за изпълнение – чл. 416 ГПК, се получава ефект, аналогичен на силата на пресъдено нещо и длъжникът не може да релелира възраженията си срещу дълга по общия исков ред, извън случаите на чл. 424 ГПК и чл. 439 ГПК, тъй като същите са преклудирани, с което се получава ефект на окончателно разрешен правен спор за съществуване на вземането – арг. и от чл. 371 ГПК, поради което и намира приложение разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД – срокът на новата давност е всякога пет години.

Неподаването на възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК може да се приравни по правни последици на признание на вземането от длъжника по чл. 116, б. „а“ ЗЗД – целта на регламентираното в действащия ГПК заповедно производство е да се установи дали претендираното вземане е спорно, а признанието на дълга може да бъде изразено и с конклюдентни действия, доколкото същите манифестират в достатъчна степен волята на длъжника да потвърди съществуването на конкретен дълг към кредитора – в този смисъл са решение № 100 от 20.06.2011 г. на ВКС по т. д. № 194/2010 г., II ТО, решение № 131 от 23.06.2016 г. на ВКС по гр. д. № 5140/2015 г., IV ГО. Аргумент за противното не следва от обстоятелството, че заповедното производство се развива без участието на длъжника. Действително, длъжникът няма възможност да възпрепятства самото издаване на заповедта за изпълнение, доколкото научава за същата едва с връчването □. Въпреки това обаче законодателят е уредил възможност за участие и защита на длъжника в хода на производството – чрез подаване на възражение, като в този смисъл е осигурена гаранция за правата му, което обстоятелство не може да се пренебрегне. Наред с изложеното, в постановеното по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК определение № 214 от 15.05.2018 г. на ВКС по ч. гр. д. № 1528/2018 г., IV ГО, изрично е посочено, че влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичането на срока за подаване на възражение. Следователно по действащия ГПК няма основание да се отрече приравняването на влязлата в сила заповед за изпълнение към съдебно решение по смисъла на чл. 117, ал. 2 ЗЗД. В подобен смисъл са и други актове на ВКС – решение № 37 от 24.02.2021 г., на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., IV ГО; определение № 480 от 27.07.2010 г. на ВКС по ч. гр. д. № 221/2010 г., IV ГО, определение № 443 от 30.07.2015 г. на ВКС по ч. т. д. № 1366/2015 г., II ТО, определение № 576 от 16.09.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4647/2015 г., IV ГО, определение № 480 от 19.07.2013 г. на ВКС по ч. гр. д. № 2566/2013 г., IV ГО. В решение № 3 от 04.02.2022 г., постановено по гр. д. № 1722/2021 г. по описа на ВКС също е застъпено становище, че нормата на чл. 117, ал. 2 от ЗЗД се прилага, когато вземането е определено по основание и размер с влязло в сила решение, така и когато е определено по основание и размер с влязла в сила заповед за изпълнение. Идентично становище е застъпено и в решение от 23.01.2023 г., постановено по гр. д. № 1030/2022 г. по описа на ВКС, Четвърто ГО. В този смисъл и с оглед нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, считано от влизане в сила на процесната заповед за изпълнение, по отношение на длъжника е започнала да тече нова петгодишна давност за

всички вземания.

Според разпоредбата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД, давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Съгласно задължителните за съдилищата разяснения, дадени в т. 10 от Тълкувателно решение № 2/2013 г. на ВКС по тълкувателно дело № 2/2013 г., ОСГТК, прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане, съгласно чл. 18 ЗЧСИ, като примерно и неизчерпателно са изброени изпълнителните действия, прекъсващи давността, в т. ч. налагане на заповест. Вискателят има задължение със свои действия да поддържа висещността на изпълнителния процес, извършвайки изпълнителни действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, включително като иска повтаряне на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. В изпълнителния процес давността не спира, именно защото кредиторът може да избере дали да действа (да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен), или да не действа (да не иска нови изпълнителни способности). Когато вискателят не поиска извършването на изпълнителни действия в продължение на две години, изпълнителното производство се прекратява на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК по право, без значение дали и кога съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение, тъй като актът има само декларативен, а не конститутивен характер. Поради това новата давност започва да тече не от датата на постановлението за прекратяване на изпълнителното производство, а от датата на предприемането от страна на вискателя на последното по време валидно изпълнително действие.

С посоченото Тълкувателно решение е обявено за изгубило сила Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд. Според даденото с ППВС № 3/1980 г. тълкуване образуването на изпълнителното производство прекъсва давността, а докато трае изпълнителното производство давност не тече. С т. 10 от горепосоченото Тълкувателно решение е дадено противоположно разрешение като е прието, че в изпълнителното производство давността се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, като от момента на същото започва да тече нова давност, но давността не спира.

Съгласно задължителните за органите на съдебната власт разяснения (чл. 130, ал. 2 ЗСВ), дадени в Тълкувателно решение № 3 от 28.03.2023 г. по тълкувателно дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС, погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС. В мотивите на цитираното тълкувателно решение е посочено, че с Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК на ВКС, е обявено изрично за загубило сила ППВС № 3/1980 г., следователно до този момент то не е било мълчаливо отменено и даденото с него тълкуване е било задължително. Това следва и от

обстоятелството, че разпоредбата на чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД, която е предмет на тълкуване с ППВС № 3/1980 г., не е изменяна от момента на влизане в сила на ЗЗД. При непроменена правна уредба, която е била подложена на задължително тълкуване, нито от органите по чл. 130, ал. 2 ЗСВ, нито от останалите правни субекти, които са адресат на тази норма, може да се изисква друго, освен да се съобразят с това тълкуване до обявяване на постановлението за загубило сила. Следователно извършената с т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. на ВКС по тълк. дело № 2/2013 г., ОСГТК, отмяна на ППВС № 3 от 18.11.1980 г. поражда действие от датата на обявяването на Тълкувателното решение, като даденото с т. 10 от Тълкувателното решение разрешение се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производство, но не и за тези, които са приключили преди това.

Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК изпълнителното производство се прекратява с постановление, когато вискателят не поиска извършването на изпълнителни действия в продължение на две години. Основанието за прекратяване, предвидено в цитираната норма, предполага бездействие на вискателя по образувано изпълнително дело за период от време, надвишаващ две години. Изтичането на този срок води само до прекратяване на започналото изпълнително производство, но не и до погасяване на материалното право на вискателя. Прекратяването настъпва по силата на закона (вж. ТР № 47/65 г. на ОСГК на ВС и ТР № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 28/2013 г., ОСГТК на ВКС), а с постановлението си съдебният изпълнител само констатира настъпилото прекратяване, като издаването му, сега предвидено изрично в разпоредбата на чл. 433, ал. 1 ГПК, е необходимо не само с оглед прогласяване на това прекратяване, а и за да се приложат някои от последиците му (напр. чл. 433, ал. 3 ГПК).

Както бе посочено по горе, в задължителните разяснения по т. 10 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълкувателно дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, е прието, че в изпълнителния процес давността се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и/или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗЧСИ. Като изпълнителни действия, прекъсващи давността, примерно и неизчерпателно са посочени - насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не е необходимо предприетите от съдебния изпълнител действия в рамките на изпълнителния способ да са задължително успешни, за да се счита давността за прекъсната.

Давността е свързана с поведението на кредитора и не се влияе от поведението на други лица, поради което своевременните искания на вискателя да се извършат принудителни действия прекъсват давността,

независимо дали такива са предприети от съдебния изпълнител и кредиторът не е станал причина за непредприемането им. Давността се прекъсва последователно във времето, когато осъществяването на способа става чрез отделни процесуални действия - запор или възбрана, опис, оценка, насрочване на проданта, разгласяване, приемане на наддавателни предложения, провеждане на наддаване и т. н. до влизането в сила на постановлението за възлагане.

По делото са обявени за безспорни и ненуждаещи се от доказване, а и се установяват от събраните по делото писмени доказателства, обстоятелствата, че на 26.08.2016 г. е била издадена заповед за изпълнение по ч. гр. д. № 46445 от 2016 г., по описа на СРС, 141 състав, влязла в сила на 08.11.2016 г., като е издаден изпълнителен лист на 06.12.2016 г., по който изпълнителен лист срещу ищеца е образувано изпълнително дело № 20178630400624 по описа на ЧСИ С.Х. за посочените в исковата молба суми и основания. Изпълнителното дело е образувано по молба подадена от ответника на 24.02.2017 г., която съдържа овластяване по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ. ПДИ е връчена на длъжника на 21.04.2017 г. Считано от датата влизането в сила на процесната заповед за изпълнение по ч. гр. д. № 46445/2016 г. по описа на СРС, 141 състав е започнала да тече петгодишна давност, която не е изтекла към момента на предприемането от страна на кредитора на действия за принудително изпълнение на вземанията по изпълнително дело № 20178630400624 по описа на ЧСИ С.Х., чрез подаване на молбата за образуване на изпълнителното дело – на 24.02.2017 г. Съгласно мотивите към Тълкувателно решение № 2/26.06.2015г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, не прекъсва давността образуването на изпълнителния процес, представляващо действието на съдебния изпълнител, който образува изпълнителното дело в качеството му на процесуален орган. Това обаче не важи за подаването на редовна молба за образуване на изпълнителното дело, а такава е и молбата, съдържаща овластяване по чл. 18 ЗЧСИ, която прекъсва давността. В настоящия случай в молбата по чл. 426 от ГПК съдържа изрично възлагане по чл. 18 ЗЧСИ. Давността е била прекъсната и с налагането на запор от 14.03.2017 г. (датата на получаване на запорното съобщение) върху банкови сметки на длъжника. Следващите изпълнителни действия, годни да прекъснат давността по това изпълнително дело са запор от 11.05.2017 г. (датата на получаване на запорното съобщение) върху всички сметки на длъжника Д. П. Т. в „Първа инвестиционна банка“ АД, възбрана от 16.07.2018 г. (датата на вписване в Служба по вписванията – гр. София) върху идеална част недвижим имот, собственост на Д. П. Т., молба от 04.01.2019 г. от вискателя „Софийска вода“ АД за налагането запор върху банковите сметки, възбрани върху недвижимо имущество, както и налагане на запор върху трудовото възнаграждение и/или пенсия на длъжника, запор от 18.09.2019 г. върху всички дружествени дялове от капитала на „М.“ ООД, които са собственост на длъжника Д. П. Т., както и молба от 02.03.2021 г. „Софийска вода“ АД за налагането запор върху банковите сметки, възбрани върху недвижимо имущество, както и налагане на запор върху трудовото възнаграждение и/или пенсия на длъжника.

Настоящият състав на въззивния съд намира, че между изпълнителните действия по изп. д. № 20178630400624 по описа на ЧСИ С.Х., а именно в хипотезата на възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, не е изтекъл нито предвидения в чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК двугодишен срок, нито е изтекла петгодишната давност за погасяване на задълженията, като до края на устните състезания пред въззивния съд не е изтекла петгодишната давност за погасяване на задълженията.

Въззивният съд намира за неоснователни доводите, изложени във въззивната жалба, че изпълнителните действия не са годни да прекъснат давността, тъй като същите били нередовни поради навнасяне от страна на взыскателя на дължимите такси за тяхното извършване. Съгласно т. 11 от ТР № 2/2013 г. от 26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС предварителното внасяне на таксите от взыскателя няма значение за законосъобразността на извършените от частния съдебен изпълнител изпълнителни действия, тъй като съгласно чл. 433, ал. 1, т. 6 от ГПК съдебният изпълнител прекратява изпълнителното производство, когато не са заплатени дължимите авансово такси и разноски по изпълнението, но извършените въпреки това изпълнителни действия не са порочни, не подлежат на обжалване на това основание и не може да бъдат отменени по жалба срещу тях, като несъбирането от частния съдебен изпълнител на авансово дължимата такса от взыскателя може да се квалифицира единствено като дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 67 ЗЧСИ. Още повече, че видно от представените платежни нареждания по изп. д. № 20178630400624 таксите са били заплащани. Когато искането на кредитора за предприемане на изпълнително действие (вкл. и в хипотезите на възлагане от взыскателя – чл. 426, ал. 4 от ГПК и чл. 18 от ЗЧСИ) е направено своевременно, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена след надлежно указание на органа на изпълнителното производство. Във всички случаи на нередовност обаче, се изисква „надлежно указание на органа“ и предоставяне възможност на взыскателя да отстрани последната – чл. 426, ал. 3 от ГПК. Цитираната разпоредба задължава съдебният изпълнител да даде подходящ срок за отстраняване на констатираните нередовности, а ако такива указания липсват, негативни за взыскателя последици не могат да настъпят. В случая такива указания не са били давани на взыскателя. Не е необходимо и предприемането на действие от съдебния изпълнител в рамките на изпълнителния способ да е задължително успешно, за да се счита, че давността е прекъсната, който извод следва и от самата разпоредба на чл. 116, б. „в“ от ЗЗД, в която законодателят е използвал понятието „предприемане“ на изпълнително действие, а не „извършване“.

По тези съображения се налага извод, че неоснователно длъжникът отрича съществуването на правото на принудително изпълнение, а предявеният отрицателен установителен иск е неоснователен.

Като е достигнал до същите изводи първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което следва да се потвърди.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора, разноси се следват на въззиваемата страна. Такива обаче нито са направени, нито са претендирани, поради което не е налице основание за присъждане на такива по реда на чл. 78, ал. 3 ГПК, независимо от изхода на спора.

На основание чл. 280, ал. 3 от ГПК и с оглед цената на иска настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд, II-Д въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 1181 от 26.01.2023 г., постановено по гр. д. № 37990 по описа за 2022 г. на СРС, 39 състав.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____